

2 Αυγούστου, 1993

[ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟΣ Μ. ΝΕΟΦΥΤΙΔΗΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,
ΜΕΣΩ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΑΜΥΝΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ,

Καθ' ων η αίτηση,

(Υπόθεση Αρ. 843/92)

Στρατός της Δημοκρατίας — Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμος του 1990 (Ν. 33/90) — Άρθρο 10 — Ρητή δυνατότητα διορισμού στο Στρατό με σύμβαση και μη πολιτών της Δημοκρατίας.

5 Αναθεωρητική Δικαιοδοσία — Δικαστικός έλεγχος — Προϋπόθεσή του η κατάθεση των απαραίτητων εγγράφων στα οποία στηρίχθηκε η δι-
οίκηση.

10 Αναθεωρητική Δικαιοδοσία — Δικαστικός Έλεγχος — Επέμβαση Δικαστηρίου — Αρχές.

Ο αιτητής επεδίωξε την ακύρωση της προσλήψεως του ενδιαφερομένου μέρους στην Εθνική Φρουρά με σύμβαση, αντί του ιδίου.

15 Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

20 1. Η πρόσληψη του ενδιαφερομένου μέρους έγινε δυνάμει του Άρθρου 10 του περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμου του 1990 (Ν. 33/90), οι τροποποιήσεις του οποίου δεν αφορούν στον θέμα. Το Άρθρο αναφέρεται ρητά σε δυνατότητα διορισμού στο Στρατό πολιτών της Δημοκρατίας ή μη.

25 2. Η κατάθεση των εγγράφων στο περιεχόμενο των οποίων στηρίζεται προσβαλλόμενη απόφαση, αποτελεί προϋπόθεση για την

άσκηση του αναθεωρητικού ελέγχου κατά το άρθρο 146 του Συντάγματος. Στην υπόθεση *Dome Investments Ltd ν. Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίας Νάπας και Άλλων*, η απόφαση ακυρώθηκε ακριβώς επειδή οι καθ' ων η αίτηση δεν έθεσαν ενώπιον του Δικαστηρίου τα στοιχεία που στήριξαν την έκδοσή της με αποτέλεσμα να καταστεί αδύνατος ο δικαστικός έλεγχος.

5

3. Ο ρόλος του Δικαστηρίου είναι ελεγκτικός. Δε διαμορφώνει πρωτογενή άποψη, ως προς την αξία των υποψηφίων. Παρεμβαίνει μόνο όταν η επιλογή, ως εκ της έκδηλης υπεροχής του αιτητή, δεν ήταν εύλογα επιτρεπτή. Η επιλογή στην παρούσα υπόθεση ήταν εύλογα επιτρεπτή και δεν υπάρχει περιθώριο παρέμβασης.

10

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

15

Αναφερόμενη υπόθεση:

Dome Investments Ltd ν. Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίας Νάπας και Άλλων (1989) 3 Α.Α.Δ. 741.

20

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία προσλήφθηκε ο Υποστράτηγος Κωνσταντίνος Γιωργαντάς στην Εθνική Φρουρά ή/και την Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, αντί του αιτητή.

25

Α. Τιμόθη για Α. Παπαφιλίππου, για τον Αιτητή.

Α. Χριστοφόρου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

30

Cur. adv. vult.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ.: Ο αιτητής είναι Κύπριος, Υποστράτηγος του Ελληνικού Στρατού, εν αποστρατεία. Επιδιώκει δήλωση ότι "η πρόσληψη του Υποστράτηγου Κωνσταντίνου Γιωργαντά στην Εθνική Φρουρά ή/και στην Υπηρεσία της Δημοκρατίας, αντί του ιδίου είναι άκυρη και άνευ αποτελέσματος".

35

Πριν από οτιδήποτε άλλο χρειάζεται ορισμένη διευκρίνιση που σχετίζεται με την αναφορά σε πρόσληψη στην Εθνική Φρουρά αλλά και με ένα από τους λόγους ακυρότητας που είχαν προβληθεί. Ο αιτητής είχε υποστηρίξει πως η επιλογή του ενδιαφερομένου μέρους που δεν είναι πολίτης της Δημοκρατίας, ήταν

40

5 δυνατή μόνο αν η περίπτωση ήταν ειδική. Δεν είχε γίνει τέτοια διαπίστωση και, επομένως, ο διορισμός θα έπρεπε να ακυρωθεί ως γενόμενος κατά παράβαση του άρθρου 13(1) του περί Εθνικής Φρουράς Νόμου του 1964 (Ν. 20/64). Η σύγκυση έγινε αντιληπτή στο στάδιο των διευκρινίσεων και, πολύ ορθά, ο ισχυρισμός για τέτοιου είδους λόγο ακυρότητας εγκαταλείφθηκε.

10 Η πρόσληψη του ενδιαφερόμενου μέρους έγινε δυνάμει του άρθρου 10 του περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμου του 1990 (Ν. 33/90), οι τροποποιήσεις του οποίου δεν αφορούν στο θέμα. Το άρθρο αναφέρεται ρητά σε δυνατότητα διορισμού στο Στρατό πολιτών της Δημοκρατίας ή μή.

15 Παραθέτω το άρθρο:

15 "Ανεξάρτητα από τα καθοριζόμενα στον παρόντα Νόμο, το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται σε εξαιρετικές περιπτώσεις να διορίσει στο Στρατό με σύμβαση ως Αξιωματικούς σε οποιοδήποτε βαθμό πρόσωπα, πολίτες της Δημοκρατίας ή μη, που έχουν επαρκείς στρατιωτικές, τεχνικές ή επιστημονικές γνώσεις και πείρα."

20 Το Υπουργείο Άμυνας, διαπίστωσε, εξ αιτίας λόγων που εξεδίκευσε στην πρότασή του προς το Υπουργικό Συμβούλιο ημερομηνίας 12 Αυγούστου 1992, την ύπαρξη αναγκών που δεν μπορούσαν να καλυφθούν στο σύνολό τους από εν ενεργεία αξιωματικούς του Στρατού της Δημοκρατίας. Κρίθηκε ότι οι ανάγκες ήταν επιτακτικές και θεωρήθηκε ότι η κάλυψή τους θα έπρεπε να προωθηθεί ως ενέργεια πρώτης προτεραιότητας. Στον περί Προϋπολογισμού Νόμο του 1992 προβλέφθηκε δαπάνη που επέτρεπε το διορισμό δέκα αξιωματικών δυνάμει του άρθρου 10 (ανωτέρω).

35 Το Γενικό Επιτελείο Εθνικής Φρουράς, με οδηγίες του Υπουργού Άμυνας, απευθύνθηκε στον Ελληνικό Στρατό και ζήτησε ενδιαφερόμενους ανώτατους απόστρατους Έλληνες αξιωματικούς. Στους ενδιαφερωθέντες προστέθηκε και αριθμός Ελλαδιτών και Κυπρίων ανώτατων απόστρατων αξιωματικών του Ελληνικού Στρατού που υπέβαλαν αιτήσεις με δική τους πρωτοβουλία. Μεταξύ τους ήταν και ο αιτητής.

40 Κατά παράκληση του ΓΕΕΦ, το Γενικό Επιτελείο Στρατού της Ελλάδας απέστειλε τα πλήρη, όπως σημειώνεται, υπηρεσιακά στοιχεία όλων των αιτητών. Τα στοιχεία του αιτητή και του ενδιαφερόμενου μέρους περιέχονται σε έγγραφα που τιτλοφορούνται "Συνο-

πτικά στοιχεία εκ του φακέλου μόνιμου αξιωματικού". Αναφέρεται σ' αυτά η στρατιωτική εκπαίδευσή τους και οι σχολές στις οποίες φοίτησαν, η υπηρεσιακή τους ανέλιξη, οι Μονάδες στις οποίες υπηρέτησαν, τα καθήκοντα που άσκησαν και όσα συνηγορούσαν υπέρ και εναντίον της προαγωγής τους κατ' εκλογήν. Το ΓΕΕΦ επέλεξε έξι αξιωματικούς τους οποίους και πρότεινε για προαγωγή. Περιλαμβανόταν σ' αυτούς το ενδιαφερόμενο μέρος αλλά όχι ο αιτητής. Ο Υπουργός Άμυνας σημειώνει στην πρότασή του προς το Υπουργικό Συμβούλιο ότι:

"Οι επιλεγέντες έξι αξιωματικοί, όπως προκύπτει από τα υπηρεσιακά τους στοιχεία που στάλησαν από την Ελλάδα, κρίνονται ικανότατοι αξιωματικοί με ευρείες διοικητικές και επιτελικές εμπειρίες και γνώσεις και η πρόσληψή τους στην Εθνική Φρουρά εκτιμάται ότι θα συμβάλει σημαντικά στη βελτίωση και ενίσχυση της μαχητικής της ικανότητας".

Το Υπουργικό Συμβούλιο, υιοθέτησε την πρόταση και αποφάσισε το διορισμό των έξι, με σύμβαση διάρκειας ενός χρόνου.

Μετά την καταχώριση της ένστασης των καθ' ων η αίτηση ο αιτητής ζήτησε οδηγίες για επιθεώρηση του φακέλου προς ετοιμασία της γραπτής του αγόρευσης. Η αντίληψη των καθ' ων η αίτηση, σε εκείνο το στάδιο, ήταν πως τα στοιχεία που υπήρχαν ήταν εμπιστευτικά και δεν μπορούσαν να τεθούν υπόψη του αιτητή και κατ' επέκταση του Δικαστηρίου. Εν πάση περιπτώσει ο δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση δεν ήταν βέβαιος αν τα στοιχεία δεν είχαν επιστραφεί στην Ελλάδα. Η τελική απόφαση των καθ' ων η αίτηση να θέσουν στη διάθεση του αιτητή και να παρουσιάσουν στο Δικαστήριο όλα τα υπάρχοντα στοιχεία, ήταν σίγουρα σοφότερη. Η κατάθεση των εγγράφων στο περιεχόμενο των οποίων στηρίζεται προοβλαλλόμενη απόφαση, αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση του αναθεωρητικού ελέγχου κατά το άρθρο 146 του Συντάγματος. Στην υπόθεση *Dome Investments Ltd v. Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίας Νάπας και Άλλων* (1989) 3 Α.Α.Δ. 741, η απόφαση ακυρώθηκε ακριβώς επειδή οι καθ' ων η αίτηση δεν έθεσαν ενώπιον του Δικαστηρίου τα στοιχεία που στηρίζαν την έκδοσή της με αποτέλεσμα να καταστεί αδύνατος ο δικαστικός έλεγχος.

Στο στάδιο εκείνο οι καθ' ων η αίτηση παρέδωσαν στον αιτητή δυο πίνακες με συνοπτικά στοιχεία ως προς τον ίδιο και το ενδιαφερόμενο μέρος. Στη γραπτή αγόρευση για τον αιτητή αναπτύχθηκαν επιχειρήματα για ανεπάρκεια των δεδομένων με βάση τα οποία λήφθηκε η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και ακόμα αμφι-

- σβητήθηκε η αυθεντικότητά τους. Απεδόθη στους καθ' ων η αίτηση "προνομιακή μεταχείριση" του ενδιαφερόμενου μέρους, αποτυχία τους να επιλέξουν το καλύτερο για τη θέση, μή τήρηση οποιασδήποτε διαδικασίας χρηστής διοίκησης "που να εξασφαλίζει και τα ελάχιστα δικαιώματα αντικειμενικής κρίσης", επιδίωξη εξυπηρέτησης σκοπιμοτήτων, αλλότρια κίνητρα και υπέρβαση εξουσίας. Ακόμα, υποστηρίχθηκε ότι η διαδικασία ήταν νομικά ανύπαρκτη ή διαβλητή και ότι η τελική απόφαση δεν ήταν αιτιολογημένη.
- 5
- 10 Την ημέρα των διευκρινίσεων κατατέθηκαν από τους καθ' ων η αίτηση τα δυο έγγραφα στα οποία έχω αναφερθεί. Εξηγήθηκε ότι στάλθηκαν από το ΓΕΣ της Ελλάδας και πως ήταν τα έγγραφα που τέθηκαν ενώπιον του ΓΕΕΦ, του Υπουργού Αμυνας και τελικά του Υπουργικού Συμβουλίου σε σχέση με το θέμα. Αναφέρθηκε πως τα
- 15 δυο προηγούμενα συνοπτικότερα έγγραφα αποτελούσαν αποσπάσματα τους που ετοιμάστηκαν εφόσον τα έγγραφα με τα πλήρη στοιχεία θα έπρεπε να επιστραφούν στην Ελλάδα. Δεν αμφισβητήθηκε ούτε η αυθεντικότητα των εγγράφων αυτών ούτε και το γεγονός ότι ήταν πάνω στη βάση του περιεχομένου τους που λήφθηκε η προ-
- 20 σβαλλόμενη απόφαση. Η αμφισβήτηση της δικηγόρου του αιτητή ως προς το αν τα στοιχεία αυτά ήταν πλήρη ενόψει του ότι στη στήλη "στοιχεία μή συνηγορούντα διά προαγωγήν κατ' εκλογήν", στην περίπτωση του αιτητή, υπήρχαν εγγραφές μόνο μέχρι της 20 Οκτωβρίου 1983, ήρθαν όταν έγινε αντιληπτό ότι δεν υπήρχαν άλλες
- 25 εγγραφές γιατί, κατά λογικό συμπέρασμα, από εκείνη την ημερομηνία και μετά δεν διαπιστώθηκαν στοιχεία που δεν συνηγορούσαν για την προαγωγή του αιτητή κατ' εκλογήν. Ο αιτητής είχε ήδη επισυνάψει στην απαντητική του αγόρευση Φύλλο Μητρώου περιγραφικό των "Μεταβολών" του κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του. Με
- 30 την εξαίρεση μιας εγγραφής, στην οποία θα αναφερθώ αργότερα, δεν τέθηκε θέμα διαφορών μεταξύ τους και των άλλων εγγράφων.

- Μετά τις εξελίξεις αυτές, ο αιτητής διευκρίνισε πως επιμένει στους λόγους ακύρωσης που αναφέρονται στην επάρκεια της
- 35 έρευνας που διεξάχθηκε σε σχέση με τις επιστημονικές γνώσεις και πείρα του ενδιαφερομένου μέρους και, εν πάση περιπτώσει, στο μή εύλογα επιτρεπτό της επιλογής του ενδιαφερομένου μέρους εφόσον ο ίδιος προβάλλει ως έκδηλα υπέρτερός του. Σ' αυτά πρέπει να προστεθεί και ο ισχυρισμός για πλάνη περί τα πράγματα σε
- 40 σχέση με την κατ' ισχυρισμό διαφορά μεταξύ του Φύλλου Μητρώου του αιτητή και των άλλων εγγράφων που παρουσιάστηκαν.

Η ουσιαστική εγκατάλειψη των ισχυρισμών αναφορικά με τους υπόλοιπους λόγους ακυρότητας, ήταν δικαιολογημένη. Δεν υπάρ-

χουν δεδομένα που θα μπορούσε να αποτελέσουν στήριγμα των ισχυρισμών για άλλες σκοπιμότητες και αλλότρια κίνητρα ή γενικά για οτιδήποτε που θα καταδείκνυε κατάχρηση εξουσίας. Είναι καταγραμμένα όσα οδήγησαν στη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης και δεν είναι ορθό πως βρισκόμαστε μπροστά "σε πλήρες σκότος" ως προς τη διαδικασία που ακολουθήθηκε, το όργανο που την ακολούθησε, το χρόνο της διαδικασίας της επιλογής, τα κριτήρια και την πηγή των στοιχείων, όπως είχε ισχυριστεί ο αιτητής. Ακόμα, η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για διορισμό του ενδιαφερομένου μέρους βρίσκει την αιτιολογία της στα στοιχεία που υπάρχουν μεταξύ των οποίων και η πρόταση του Υπουργού Αμυνας, με τα οποία αναντίλεκτα συνδέεται.

Όλοι οι υποψήφιοι ήταν απόστρατοι αξιωματικοί του Ελληνικού Στρατού. Δεν είχαν οποτεδήποτε στο παρελθόν επίσημο υπηρεσιακό δεσμό με το Στρατό της Κυπριακής Δημοκρατίας. Δεν υπήρχαν στην κατοχή των αρχών της Δημοκρατίας οποιαδήποτε στοιχεία ως προς οτιδήποτε τους αφορούσε. Η απόφαση για αναζήτηση, στα πλαίσια της επιβαλλόμενης έρευνας, των επίσημων στοιχείων που τηρούνταν από το ΓΕΣ της Ελλάδας, για τον καθένα από τους υποψηφίους, προβάλλει ως εύλογη επιλογή. Δεν έχει υποδειχθεί ποιά άλλη έρευνα θα αποκάλυπτε με αυθεντικότερο και περισσότερο πλήρη τρόπο όσα θα ήταν δυνατό να συνδεθούν με την αξία των υποψηφίων και ειδικότερα με τις στρατιωτικές, τεχνικές ή επιστημονικές γνώσεις και την πείρα τους.

Ο αιτητής είχε προαχθεί στο βαθμό του Ταξίαρχου και αποστρατεύθηκε το 1989 με το βαθμό του Υποστράτηγου, για να ανακληθεί όμως στη συνέχεια στην ενεργό υπηρεσία οπότε και υπηρέτησε στην Κύπρο μέχρι το τέλος του Φεβρουαρίου 1992. Επικαλείται αυτή την προηγούμενη υπηρεσία στην Κύπρο και ακόμα και τους τίτλους σπουδών του ως αποδεικτική της υπεροχής του έναντι του ενδιαφερομένου μέρους. Εξειδικεύει το γεγονός ότι αποφοίτησε της Ανώτερης Σχολής Πολέμου, της Σχολής Πολέμου των Ηνωμένων Πολιτειών και την κατοχή αριθμού διπλωμάτων. Η σταδιοδρομία του ενδιαφερομένου μέρους ήταν περίπου παράλληλη με εκείνη του σχεδόν συνομήλικου του αιτητή. Αναφέρεται ως τερματίσας ευδοκίμως την υπηρεσία του το 1988 ως Ταξίαρχος και ότι είναι υποστράτηγος εν αποστρατεία. Η στρατιωτική του εκπαίδευση δεν υπολείπεται εκείνης του αιτητή. Μεταξύ άλλων αποφοίτησε και εκείνος της Ανώτερης Σχολής Πολέμου, της οποίας και διετέλεσε καθηγητής και ακόμα της Σχολής Εθνικής Αμύνης των Ηνωμένων Πολιτειών. Η επίδοσή του στα σχολεία, στη διοίκηση, στα επιτελεία και στην εκπαίδευση δεν είναι κατώτερη εκείνης του

αιτητή. Αντίθετα, παρουσιάζεται υπεροχή του ως προς την επίδοσή του στα Επιτελεία. Ο αιτητής και το ενδιαφερόμενο μέρος έτυχαν ακριβώς των ίδιων ηθικών αμοιβών με την εξαίρεση μόνο συγχαρητηρίων που δόθηκαν στον αιτητή το 1964. Στην περίπτωση του ενδιαφερομένου μέρους δε διατυπώθηκαν οποτεδήποτε οποιοδήποτε δυσμενείς χαρακτηρισμοί ούτε του επιβλήθηκε οποιαδήποτε ποινή. Η κατάσταση ως προς τον αιτητή είναι διαφορετική.

Υπό το φως του συνόλου των στοιχείων, δεν ευσταθεί ο ισχυρισμός του αιτητή ότι υπερέχει έκδηλα έναντι του ενδιαφερομένου μέρους για οποιοδήποτε από τους λόγους που προβάλλει, περιλαμβανομένης και της προϋπηρεσίας του στην Κύπρο. Η θέση βρίσκεται ψηλά στην ιεραρχία και τα καθήκοντά της είναι εξειδικευμένα. Η διακριτική εξουσία του Υπουργικού Συμβουλίου ήταν ευρεία. Βρισκόταν ενώπιόν του η γνώμη του ΓΕΕΦ και ακόμα του Υπουργού Αμυνας σύμφωνα με τις οποίες, με βάση τα υπηρεσιακά στοιχεία, το ενδιαφερόμενο μέρος μαζί με τους υπόλοιπους προταθέντες ήταν ικανότατοι αξιωματικοί με ευρείες διοικητικές και επιτελικές εμπειρίες και γνώσεις. Ο ρόλος του Δικαστηρίου είναι ελεγκτικός. Δε διαμορφώνει πρωτογενή άποψη ως προς την αξία των υποψηφίων. Παρεμβαίνει μόνο όταν η επιλογή ως εκ της έκδηλης υπεροχής του αιτητή δεν ήταν εύλογα επιτρεπτή. Η επιλογή στην παρούσα υπόθεση ήταν εύλογα επιτρεπτή και δεν υπάρχει περιθώριο παρέμβασης.

Απομένει ο ισχυρισμός για πλάνη. Στο απόσπασμα από τα στοιχεία που στάληκαν, λανθασμένα αναφέρεται ότι ο αιτητής προάχθηκε στο βαθμό του Συνταγματάρχη κατά αρχαιότητα. Στην πραγματικότητα ή κατά αρχαιότητα προαγωγή του υποκαταστάθηκε, μετά από παράπνοτό του, με προαγωγή κατ' εκλογήν. Δεν υπάρχει όμως το ίδιο λάθος στα πλήρη στοιχεία που είχαν σταλεί από το ΓΕΣ της Ελλάδας. Στα στοιχεία αυτά, στην αναφορά στην προαγωγή του αιτητή σε Συνταγματάρχη το 1986-1987 κατά αρχαιότητα με ψήφους τεσσάρων έναντι τριών, ακολουθεί η εξής εγγραφή: "1987: Παράπνοτα Βάσιμα: Εκλογή 6 - Αρχ. 5". Αυτό σημαίνει πως το γεγονός της κατ' εκλογήν, τελικά, προαγωγής του αιτητή, ήταν ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου.

Για τους πιο πάνω λόγους δεν έχει τεκμηριωθεί αιτία ακύρωσης της προσβαλλόμενης απόφασης, η προσφυγή απορρίπτεται και η προσβαλλόμενη απόφαση επικυρώνεται. Καμιά διαταγή για έξοδα.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.